

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

18
—
1924

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADÈS

ÉDITIONS

E.Y. Δ. Γ. Ι.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

— "Εγγραφον τοῦ πατριάρχου Θεολήπτου Β' περὶ τῆς ἡ· Πάρῳ Ἐκατονταπλαιανῆς. Ἐν τῷ χωδὶ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ναζκόλειος Η.-C.-33, εμφέρονται καὶ εἰστὰς ἔγγραφα τοῦ ζεκάτου ἑκατὸν αἱῶνος τελετῶντας περιέχεται μεταξὺ τῶν ξιλων ἐν φ. 745 ἐν πρωτοτόκῳ τὸ ἑταῖρον διορθωτικὸν γράμμα τοῦ πατριάρχη Θεολήπτου Β' περὶ τῆς ἐν Πάρῳ Ἐκατονταπλαιανῆς ἀκολούθης ἀκολούθης Μαρτίου 1585.

«Ἐκεῖδὴ τῆς ἡμένης ματριότητος εἰς τὰς νῆσους διατριβούστες καὶ ἐπεξεποδεύνης τὰ ἔκσι, ἔφθασαν καὶ ἀπὸ νήσου Πάρου ἀπὸ Πιροτσίλις τινὲς, φέροντες ἀναφορὰς ἁνοικυράφοις, καὶ ἀξιούσοντες εἶναι τὸν ναὸν ἔκσινον τῆς Πανάγιας τῆς Ἐκατονταπλαιανῆς τῆς ἔκσι, μακρὰν τῆς τοῦ ἀρχιερέως διοικήσεως, τοῦ ἱερωτάτου Παροναζίκης, ὡς ἐγένεν ἐς ἄρχης εὗτος ἐπικρατήσαν ὡς καὶ ἡγεον· καὶ ταῖς ἀναφοραῖς, καὶ τῇ ἀξιώσαι αὐτῶν γεόσαντις, γράμμα κυριωτάτου ἡμέτερου ἔξεδώχημεν, μακρὰν εἰναὶ τὸν κατὰ τόπουν γένη δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀναφοράτι τῶν ἔκσι ἱερωμένων πάντων καὶ λοικῶν πρὸς ἡμᾶς, δηλοῦσαι καὶ διαβεβαιούμεναι, διτὶ δεὸν ἐν Χριστῷ τινὲς ἡγεοσαν, εὖτε ἡνῶς ἔλεγον, οὕτε κοινῆ γνώμῃ, εὔτε σκανδάλου χωρίς· Ἰδία δὲ τινῶν θελήματα· ὃ γάρ ναὶς αὐτὸς ὁ πατριάρχης τῇ: Ἐκατονταπλαιανῆς, οὐ πατριαρχικὸς ἦν ἀνέκαθεν, σῦντε τῆς διοικήσεως τοῦ κατὰ τόπουν ἀρχιερέως μακράν· ὅμεν καὶ ἀξιοῦσι εἰς τὸ ἑταῖρον ὅποι τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κατὰ τόπουν, συμφερόντως καὶ κανονικῶς διαρέγειν· διὸ γράφοντες καὶ ἥμερις κατὰ τὴν δέησιν αὐτῶν, τὴν κοινῶς γεγονοῖσαν καὶ ἀλιθῶς, ὡς ἐπιστώθημεν παρά τα τῶν ἔγγραφων τῶν νεωσαὶ ἐλθόντων, ἀ καὶ ἐφολάξαμεν παρ' ἡμῖν, εἴτις ἀντεῖπε καὶ μαλιστα ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ πατριαρχανεστάτου ἀρχοντος κυρίου Κωνσταντίνου τοῦ Καστορίας... εἰδότος ἀκριβῶς τὰ περὶ τούτου, καὶ πιστωθέντος, ὡς καὶ πρὸς αὐτόν· ἔκειθεν ἔγγραφαν, δεόμενος τῆς διερθώσεως τοῦ τεισότου, ή.α τὸ ἐν Χριστῷ ἀκολούθα τὴν γράμματα ὡς τὸ ἀκόρα, ὡς εὖ κοινῆ γνώμῃ ἀκολούθηντα ἀλλ᾽ ίσια τιγῶν, καὶ ταῦτα τῶν πραγμάτων μὴ δυτῶν ὡς τότε· ἀπάρχη δὲ ὁ καθὸς τῆς Παναγίας αὐτῆς τῆς Ἐκατονταπλαιανῆς, ὡς ἦν, ὑπὲ-τὴν κανονικὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κατὰ τόπουν ἀρχιερέως, τοῦ ἱερω-

τάτοι Παροναξίας, τοῦ ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ὄχαπτος τῆς ἡμένης μετριότητος συλλειτοργοῦσ· οὐδεὶς τα εἰη δὲ ἀναντίος· εἰ γὰρ ἔναγκιαθῆ, ἀργὸς ἔστω καὶ ἀφωριζμένος καὶ ἔσω τῆς; 'Εκκλησίας, ως ἐκανδαλούσοις· οὗτοι γενέσθω καὶ μὴ ἄλλως' ἐπει γάρ τούτῳ καὶ τὸ παρόν ἐγένετο διορθωτικόν γράμμα εἰς δῆλωσιν καὶ ασφάλειαν κατὰ τὸ ζῆν ἔτος ἐν μηνὶ Μαρτίῳ Ἰνδικτιῶνος τὸ'».

Σημειώσεων δέ, ὅτι ἐν φ. 90δ τοῦ αὐτοῦ Νεαπολίτικοῦ κώδικος σώζεται πρᾶξις Τιμοθέου (Β') Κωνσταντινοπόλεως καὶ Θσοφάνους 'Ιεροσολύμων ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ Ἰνδικτιῶνος ψι, ἥτοι τοῦ 1614, δι' ἣς γνωρίζεται τοῖς κληρικοῖς καὶ ἀρχοσι Παροναξίας τὰ κατὰ τὴν κατάργησιν τοῦ φιλιλλῶδος γράμματος, δι' εὖ ἡ 'Εκατονταπολιανὴ είχε γίνει απορροπήγιον καὶ ἀπειλεῖται ἀφορισμὸς τῶν ἄλλων ἐνεργούντων.

— **Κωνστατα;** Ψελλός. 'Ἐν ἀκροστιχίῳ ὧδης εἰς Μάθισον ἐν Μάρτιῳ 108 ἀναγινώσκομεν «Ιάκωβον εὐρύθμως ἔδω Κώνστας» (παρὰ Σερβία Μαζ. 6.6.5, 177 κ. ε πρβλ. καὶ Krumbacher Lit. σ. 681).

— 'Αργυρόβουλλον Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου. Τοῦ ἐν τῷ Ν. 'Ελλ. 11.106 χρονικού Ἀνδρονίκου Ιωάννου Κομνηνοῦ εὑρηται λιντίγραφον ἐν Vallicell R 26 φ. 4α-ε, ἐν δὲ φ. 5α λατιν. μετάφρασις. 'Ἐν τῷ αὐτῷ κώδ. φ. 6α 'Αργυρόβουλλον (ώς λέγεται ἐν τῇ κατὰ τὴν ὄχη λατιν. περιλήψει) 'Ανδρονίκου Παλαιολόγος 'Αρχ. Εσσι δ ἀγιός μου αὐθέντης δ βασιλεὺς καὶ πατήρ τῆς βασιλείας μου ἀπέστειλε πρὸς τὸν τῆς μακαρίας μνήμης ἀγιάτατον ἐκείνον οἰκουμενικὸν πάπαν καὶ Γρηγόριον τὸν δέκατον γράμμα τῆς βασιλείας αὐτοῦ σόւεσὶ κατὰ ρῆμα διαλαμβάνον. Τῷ ἀγιωτάτῳ μακαριωτάτῳ....

Τέλ. (φ. 8χ τὸ φ. 83 λευκὸν). Τὸ δὲ παρόν δρκομοτικὸν ἐγεγόνει ἐν τῷ εὐδαιμονὶ πόλει ἡμῶν τῷ Κλεόλει ἐν τῷ ίερῷ παλατίῳ τῶν Βλαχερνῶν κατὰ μῆνα ἀπρίλιον τῆς πάμπτης ἐπιγερέστως ἔξακισχιλιοστοῦ ἑτακοσιοστοῦ δγδοηκοστοῦ πάμπτος ἔτοος. 'Επονται ὦχρὸ κόκκινοι: 'Ανδρονίκος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτορε Ρωμαίων δοὺς ἀγγελος Κομνηνὸς δ Παλαιολόγος ('Ιδε Monum. σ. 16 κ. ἄ). 'Ἐν τῷ αὐτῷ κώδικι φ. 2α ἔγγραφον ἐπὶ χάρτος ύπογεγρ. διδὸ Ιωάννου πατριάρχεω Κλεόλεως ἔλληνος καὶ λατινος «Τῷ ἀγιωτάτῳ μακαριωτάτῳ διηρφ ἀρχιερεῖ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβείας Ρωμῆς καὶ οἰκουμενικῷ πάπᾳ καὶ Ιωάννῃ Ιωάννης δέεψι θεοῦ κτλ. 'Αρχ. 'Αρχῆς καλῆς κάλλιστον είναι τὸ τέλος.

— **Βησσαρίωνος Ἐγκώδιον εἰς Τραπεζούντα.** 'Ο καθηγητής κ. Ἀντ. Χ. Νικόλης ἀπέστειλεν ἡμῖν τάξις «Ἐν Νέῳ Ἑλληνομυῆμονι 13 (1916), σ. 146—151 διάβιμητος Σ. Λάζαρος ἐδημοσίευσεν ἐκ τοῦ Cod. Marc. 533 ὑπεραρμένος ἵνα χειρὶ τοῦ Βησσαρίωνος Ἐγκώδιον εἰς Τραπεζούντα» ἐν ταξ. 159, 16 κά. καίτης: «ἄνω δὲ αὐτοῦ καὶ πρὸς γε τῷ ἀριθμῷ βῆμα κατηρεφές προφαίνει βασίλειον ὁροφὴν μὲν ἀποτείνον ἐξ περιφράστησι τέρασι δ' αὐτὴν κίσσιν ὑπανέχον». Πιστόσω, δτ: διὰ οὗ οἱ Βησσαρίων ἔγραψεν οὐχὶ τέρασι . . . κίσσιν ἀλλὰ τέρασι (=τέσσαραι) . . . κίσσιν. Τι διεικῆ τέρασι χρήται διὰ Βησσαρίων καὶ κατωτέρω (τ. 159, 28 τέρασι . . . πλευραῖς). Τὸν τόπον τοῦτον καρέχεσθαι καὶ ἔλλην τόγχρονοι σογγράφεις π. χ. διὰ Μάρκος Εὐγενίκος πρεσβ. Λάζαρο, Πτλαισιολόγεια καὶ Πελοποννησιακά, Α' σ. 261, 10, ἔνθι ἐπ τῶν κωδ. Β καὶ Δ ἀποκατέστητα τὸ ὄρθιον.

— **Ἐκθεσις χρονική.** Ἐκθεσις χρονικὴ συντομιστέρχ, συντεθεῖσα ἐν ἀπλότητι λέξεων διηγομένη τὰ προγεγονότα "Ἀρχ. Βασιλεῶν καὶ Μαγούηλ διὰ Πτλαισιολόγος ἔσχε καὶ ἀπελφὸν Ἀνδρόνικου, δυναρ ἀπόφλωσεν διὰ πατέρο. Τέλ. Οὐκ οἶδεν τοιαύτην βροχὴν ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, οὕτα διὰ πατέρας ἡμῶν ἀνέγγειλεν ἡμῖν (Μετ. Πλαν. τάφ. 252 φ. 501α—514α, Ισεοθ. Βιβλ. Δ' 223)." Ο καδικές ἔγραφη 1566 διὰ Ιεροβόεος τοῦ γενορέου μητροκολίτος Μοναρχεσίας.